

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 333/2010-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. septembra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť J. K. st. a Ing. J. K. ml., obaja bytom T., zastúpených advokátom JUDr. J. M., L., ktorou namietajú porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Stará Ľubovňa v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 1/2008, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. K. st. a Ing. J. K. ml. **o d m i e t a** pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. júla 2010 doručená sťažnosť J. K. st. a Ing. J. K. ml. (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietajú porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Stará Ľubovňa (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 1/2008 (ďalej aj „namietané konanie“).

Sťažovatelia v sťažnosti okrem iného uviedli, že „sú spoluvlastníkmi nehnuteľnosti, ktorá je predmetom sporu, pričom ich vlastníctvo je zapísané aj v katastri nehnuteľností Katastrálneho úradu v P., Správa katastra P. v liste vlastníctva č... pre katastrálne územie a obec Š.

Hoci návrh na začatie konania v predmetnej veci bol súdu doručený dňa 5. 11. 2007, doposiaľ sa vo veci neuskutočnilo ani jedno pojednávanie. Porušovateľ síce na deň 3. 9. 2009 nariadil termín pojednávania, ktoré sa však neuskutočnilo a toto bolo odročené na neurčito bez prejednávania veci.

Sťažovatelia písomne žiadali sťažovateľa o nariadenie ďalšieho pojednávania, doteraz však nebol určený ďalší termín pojednávania ani vo veci nebolo inak rozhodnuté.“

Ďalej sťažovatelia uviedli, že «sú toho názoru, že postupom porušovateľa bolo porušené ich základné právo, aby sa ich vec prerokovala bez zbytočných prietahov, zaručené v prvej vete článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorej každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

V danej veci sa sťažovatelia domáhajú vykonania spravodlivosti bez zbytočných prietahov najmä z dôvodu, že i keď sú v príslušnom katastri nehnuteľností stále vedení ako spoluvlastníci nehnuteľnosti, ktorá je predmetom sporu, tak uznesením Okresného súdu Stará Ľubovňa č. k. 4 C/1/2008-211 zo dňa 18. 2. 2008 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove č. k. 7 Co/60/2008-233 zo dňa 14. 5. 2008 im formou predbežného opatrenia bolo zakázané až do právoplatného rozhodnutia súdu vo veci samej, aby s nehnuteľnosťou – parcela registra „E“ č... o výmere... – zastavané plochy a nádvoria, zapísaná na LV č... v katastri nehnuteľností Správy katastra P., k. ú. Š., akýmkoľvek spôsobom nakladali, najmä ju predali, darovali, zamenili, prenajali, vypožičali, zaťažili záložným právom alebo vecným bremenom.»

Sťažovatelia ďalej poukázali na to, že „podávajú sťažnosť aj z dôvodu, že v minulosti už bol vedený spor o vlastníctvo k predmetným nehnuteľnostiam, a to na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 12 C 72/1995, ktorý trval dvanásť rokov. Sťažovateľ I. bol v tomto spore úspešný, po jeho skončení previedol spoluvlastnícky podiel na spornom pozemku o veľkosti

1/3-ina k celku na svojho syna sťažovateľa II. a spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1/3-ina k celku na dcéru J. F. a aj napriek úspechu po dvanásťročnom súdnom spore je sťažovateľom postupom súdu opätovne ďalšie roky znemožnené užívať ich vlastníctvo, a to akýmkoľvek spôsobom a nakladať s ním.

...si uvedomujú, že v spore vedenom na Okresnom súde Stará Ľubovňa je značný počet účastníkov konania na strane navrhovateľov, ale táto skutočnosť nemôže spôsobovať prieťahy v konaní, nakoľko všetci navrhovatelia sú zastúpení predsedom pozemkového spoločenstva U. Š. J. C., ako aj advokátom J. K. so sídlom v Š..., pričom prvostupňový, ako aj odvolací súd pri nariadení predbežného opatrenia takéto procesné zastúpenie dvomi osobami akceptovali. Veľký počet účastníkov konania tiež odôvodňuje, aby sa vo veci konalo bez prieťahov, pretože vzhľadom na vek niektorých z nich je predpoklad, že pri niekoľkoročných prieťahoch títo smrťou stratia spôsobilosť byť účastníkom konania, čím budú spôsobované ďalšie prieťahy.“

Vzhľadom na uvedené sťažovatelia ústavnému súdu navrhli, aby takto rozhodol:

„Okresný súd Stará Ľubovňa v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C/1/2008 porušil základné právo sťažovateľov J. K... a Ing. J. K..., aby sa ich vec prerokovala bez zbytočných prieťahov, zaručené v článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Sťažovateľovi I. J. K... priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 10.000,- eur, ktoré mu je Okresný súd Stará Ľubovňa povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

Sťažovateľovi II. Ing. J. K... priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 10.000,- eur, ktoré mu je Okresný súd Stará Ľubovňa povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

Okresnému súdu Stará Ľubovňa prikazuje, aby konal vo veci, ktorá je u neho vedená pod sp. zn. 4 C/1/2008.“

Ústavný súd zistil, že 2. februára 2010 bola okresnému súdu doručená sťažnosť sťažovateľov podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov na prieťahy v namietanom konaní adresovaná predsedníčke okresného súdu, ktorá v odpovedi zo 16. februára 2010

vyhodnotila predmetnú sťažnosť ako nedôvodnú. Uvedenú skutočnosť sťažovateľa v sťažnosti doručenej ústavnému súdu 12. júla 2010 neuviedli.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh prerokuje bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či sťažnosť spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dôvody na jej odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd odmietnuť aj sťažnosť, ktorá je zjavne neopodstatnená.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05).

Predmetom konania pred ústavným súdom je rozhodovanie o návrhu sťažovateľov smerujúcom proti postupu okresného súdu, ktorým boli podľa nich spôsobené zbytočné prietahy, čím malo dôjsť aj k porušeniu ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 4 C 1/2008.

Ústavný súd po oboznámení sa so sťažnosťou, s jej prílohami a najmä s obsahom zapožičaného súdneho spisu okresného súdu dospel k záveru, že sťažnosť sťažovateľov je zjavne neopodstatnená.

Právny názor ústavného súdu o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti vychádza z posúdenia doterajšieho priebehu konania pred okresným súdom potom, keď mu Okresný súd Poprad po rozhodnutí Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) uznesením sp. zn. 3 Nc 35/2007 zo 7. decembra 2007 o prikázaní veci na rozhodnutie súdu ako vecne a miestne príslušnému postúpil právnu vec sťažovateľov, ktorí v nej majú procesné postavenie odporcov.

Ďalší priebeh namietaného konania je opísaný v prílohe vyjadrenia okresného súdu k sťažnosti vypracovanej zákonným sudcom, podľa ktorej chronológia realizovaných procesných úkonov bola takáto:

„Podaním zo dňa 18. 1. 2008 tunajší súd vyžiadaval od OS Poprad kópie žaloby a návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, ako aj ich prílohy a následne podaním z 21. 1. 2008 spisy OS Poprad sp. zn. 17 C/101/1992 a 12 C/72/1995.

Uznesením č. k. 4 C/1/2008-192 zo dňa 4. 2. 2008 tunajší súd vyzval žalobcov na spresnenie a doplnenie žaloby a návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, pričom požadované doklady boli súdu doručené 14. 2. 2008 a následne uznesením č. k. 4 C/1/2008-211 zo dňa 18. 2. 2008 bolo vo veci nariadené predbežné opatrenie, proti ktorému podali odvolanie žalovaní v 1. rade dňa 12. 3. 2008, žalovaní v 2. a 3. rade dňa 13. 3. 2008, ktoré boli 7. 4. 2008 zaslané právnomu zástupcovi žalobcov a dňa 23. 4. 2008 predložené KS v Prešove na rozhodnutie, kde nariadenie predbežného opatrenia bolo potvrdené uznesením KS v Prešove č. k. 7 Co/60/2008-233 zo dňa 14. 5. 2008. Uvedené uznesenie bolo

predložené tunajšiemu súdu dňa 18. 6. 2008 a následne 25. 6. 2008 expedované účastníkom, resp. ich zástupcom.

Dňa 1. 10. 2008 bola predmetná vec pridelená na konanie a rozhodnutie JUDr. M. S., ktorá dňa 16. 12. 2008 nariadila úkony v zmysle č. l. 243 spisu a dňa 11. 2. 2009 vydala uznesenia na č. l. 246 a 247 spisu.

Dňa 22. 6. 2009 bol vo veci nariadený termín pojednávania a vyžiadané písomné podklady zo Správy katastra P.

Dňa 25. 8. 2009 boli právnym zástupcom žalobcov predložené súdom požadované doklady. Dňa 3. 9. 2009 bolo pojednávanie odročené na neurčito stým, že pr. zást. žalobcov bolo uložené spresniť okruh účastníkov, o čo bol následne urgovaný podaním zo dňa 13. 10. 2009, na čo 26. 10. 2009 požiadal o predĺženie lehoty (č. l. 380).

Dňa 3. 12. 2009 podal pr. zást. žalobcov návrh na pripustenie zámeny účastníkov a vstup nových účastníkov do konania tak na strane žalobcov ako aj žalovaných, predložil plné moci, ako aj návrh na zmenu petitu a ďalšie listiny.

Podaním zo dňa 22. 12. 2009 bol pr. zást. žalobcov vyzvaný na doloženie potrebných dôkazov a oznámenie ďalších potrebných skutočností (č. l. 466).

Dňa 4. 2. 2010 bola vec podľa § 51 ods. 4 písm. a/ zákona č. 757/2004 Z. z. odňatá JUDr. S. z dôvodu jej nástupu na materskú dovolenku a pridelená JUDr. J. S. Právny zástupca žalobcov bol telefonicky dňa 15. 2. 2010 a písomne dňa 29. 4. 2010 urgovaný o vybavenie výzvy súdu zo dňa 22. 12. 2009.

Dňa 1. 7. 2010 bola predmetná vec odňatá JUDr. S. a v zmysle § 51 ods. 1 písm. b/ zákona č. 757/2004 Z. z., spolu s inými sporovými vecami, pridelená mne. Dňa 26. 7. 2010 podal právny zástupca žalovaného v 1. rade návrh na zrušenie predbežného opatrenia, ktorého rovnopis som 30. 7. 2010 zaslal pr. zást. žalobcov na vyjadrenie.“

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na konanie bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže podľa štandardnej judikatúry ústavného súdu vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo uvažovať o zbytočných prietáhoch (m. m. IV. ÚS 343/04, III. ÚS 59/05).

Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti ústavný súd zohľadnil svoju doterajšiu judikatúru konštatujúc, že konanie na okresnom súde (po prikázaní veci na rozhodovanie krajským súdom) prebieha od 9. januára 2008, pričom sťažnosť na porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy bola ústavnému súdu doručená 12. júla 2010. Po odrátaní doby, počas ktorej sa spis nachádzal na krajskom súde v súvislosti s rozhodovaním o prikázaní veci na rozhodovanie a o odvolaní proti nariadenému predbežnému opatreniu, ústavný súd zastáva názor, že doterajšia dĺžka predmetného súdneho konania v okolnostiach prípadu nie je takej povahy, aby umožňovala v danej veci vysloviť namietané porušenie základného práva sťažovateľov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Z judikatúry ústavného súdu taktiež vyplýva, že nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. II. ÚS 57/01, I. ÚS 48/03, III. ÚS 59/05).

V prípade, keď ústavný súd zistil, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prieťahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevyslovil porušenie základného práva zaručeného týmto článkom ústavy (napr. II. ÚS 57/01), prípadne návrhu buď nevyhoviel (napr. I. ÚS 11/00), alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (napr. I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01, III. ÚS 59/05).

Ústavný súd zistil, že okresný súd po doručení mu spisu 9. januára 2008 z Okresného súdu Poprad vo veci v zásade priebežne konal. Aj keď jeho postup v preskúvanom konaní nebol celkom optimálny a prispel aj k určitému predĺženiu konania, ústavný súd je však toho názoru, že zistené nedostatky nevykazujú takú intenzitu, že by po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie bolo možné dospieť k záveru, ktorý by signalizoval, že v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 4 C 1/2008 došlo k porušeniu sťažovateľom označeného základného práva.

Kritériom na rozhodovanie ústavného súdu musí byť najmä intenzita, akou malo byť zasiahnuté do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou zaručených základných práv alebo slobôd, a v spojitosti s tým zistenie, že v okolnostiach daného prípadu ide o zásah, ktorý zjavne viedol k obmedzeniu, resp. odopretiu základných práv alebo slobôd (IV. ÚS 57/09).

Sťažovatelia v súvislosti s priet'ahmi v konaní namietali spojitosť s predchádzajúcim konaním, ktoré v identickej veci prebiehalo na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 12 C 72/1995 dvanásť rokov, a ďalej poukazovali na to, že v namietanom konaní bolo okresným súdom nariadené predbežné opatrenie, v dôsledku čoho im boli dočasne obmedzené ich vlastnícke práva k nehnuteľnosti.

Ústavný súd konštatuje, že uvedené argumenty vo vzťahu k posúdeniu priet'ahov v konaní nemôže akceptovať. Predbežné opatrenie bolo nariadené uznesením okresného súdu z 18. februára 2008, ktoré ako vecne správne potvrdil uznesením sp. zn. 7 Co 60/2008 zo 14. mája 2008 v odvolacom konaní aj krajský súd. Domáhanie sa vydania nariadenia predbežného opatrenia účastníkmi konania je ich legitímnym oprávnením a nemožno ho podľa názoru ústavného súdu v žiadnom prípade vo vzťahu k posudzovaniu priet'ahov v konaní pripísať na ťarchu okresného súdu.

Pokiaľ sťažovatelia poukázali na iné konanie vedené Okresným súdom Poprad v identickej veci pod sp. zn. 12 C 72/1995 s tým, že namietané konanie by malo byť „*pokračovaním*“ uvedeného súdneho konania, ústavný súd tento argument odmietol. Ústavný súd zo zapožičaného súdneho spisu okresného súdu zistil, že konanie vedené Okresným súdom Poprad pod sp. zn. 12 C 72/1995 právoplatne skončilo 4. apríla 2006, keď nadobudlo právoplatnosť uznesenie krajského súdu sp. zn. 3 Co 137/05 zo 16. februára 2006, ktorým bolo vyslovené, že mení rozsudok Okresného súdu Poprad č. k. 12 C 72/1995-226 z 29. júla 2004 v spojení s opravným uznesením č. k. 12 C 72/1995-68 z 24. februára 2005 tak, že návrh zamieta.

Sťažovatelia v sťažnosti okrem uvedených argumentov poukázali aj na to, že „doposiaľ sa vo veci neuskutočnilo ani jedno pojednávanie. Porušovateľ síce na deň 3. 9. 2009 nariadil termín pojednávania, ktoré sa však neuskutočnilo a toto bolo odročené na neurčito bez prejednávania veci.“.

Ústavný súd s uvedeným tvrdením nemohol súhlasiť, lebo zo zápisnice z pojednávania nachádzajúcej sa v zapožičanom súdnom spise okresného súdu vyplýva, že pojednávanie nariadené na 3. september 2009 sa v tento deň aj za účasti sťažovateľov a ich právneho zástupcu uskutočnilo a bolo odročené na neurčito s tým, že okresný súd uložil právnenému zástupcovi žalobcov, aby v lehote 20 dní spresnil okruh účastníkov na strane žalobcov i žalovaných.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľov podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, ústavný súd sa už ďalšími návrhmi sťažovateľov na ochranu ústavnosti uplatnenými v sťažnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. septembra 2010